

Autoriteit Consument & Markt
T.a.v. mevr. drs. M.R. Leijten
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Netbeheer Nederland
Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Kenmerk
BR-2024-2063
Datum
11 juli 2024

Behandeld door
[vertrouwelijk]
E-mail
[vertrouwelijk]

Doorkiesnummer
[vertrouwelijk]
Uw kenmerk

Onderwerp

Codewijzigingsvoorstel naar aanleiding van de real-time-interface

Geachte mevrouw Leijten,

Hierbij ontvangt u een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (de Netcode elektriciteit; hierna: Netcode). Dit voorstel betreft aanpassing van enkele bepalingen in de Netcode die moeten bijdragen aan de voorspoedige implementatie en toepassing van de real-time-interface.

Aanleiding tot het voorstel

De aanleiding tot dit voorstel is tweeledig. In de afgelopen periode is binnen de sector op twee plaatsen door netbeheerders en producenten gezamenlijk gewerkt aan de real-time-interface. Enerzijds in een werkgroep die de technische specificaties heeft opgesteld en anderzijds in een werkgroep die een toepassingskader voor afschakelen of afregelen in het real-time-domein heeft opgesteld. Werkende weg zijn in beide groepen enkele codewijzigingswensen ontstaan die naar verwachting zullen bijdragen aan eenduidigheid en transparantie omtrent het gebruik van de real-time-interface.

Doel van het voorstel

Door middel van dit voorstel worden de volgende zaken geregeld:

1. De specificaties van de real-time-interface zijn een invulling van de niet-limitatieve eis uit artikel 14, tweede lid, onderdeel b, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG).
2. De real-time-interface in combinatie met de logische interface (ingangspoort) als bedoeld in artikel 14, tweede lid, onderdeel b, van de NC RfG mag ook gebruikt worden voor andere toepassingen dan genoemd in dit artikel van de NC RfG.
3. De real-time-interface fungeert tevens als invulling van de niet-limitatieve eis uit artikel 13, zesde lid, van de NC RfG en mag ook daarom gebruikt worden voor communicatie met de logische interface (ingangspoort) voor type A als bedoeld in artikel 13, zesde lid van de NC RfG.
4. Aan artikel 9.3 wordt aan *het tweede lid een nieuw lid 2a* toegevoegd voor de afschakel- en afregelbevoegdheid van de netbeheerder in andere gevallen dan "dreigende grootschalige storing".

IBAN NL51 ABNA 0613001036
BTW-nummer NL8185.25.101.B01
KvK-nummer 09175117

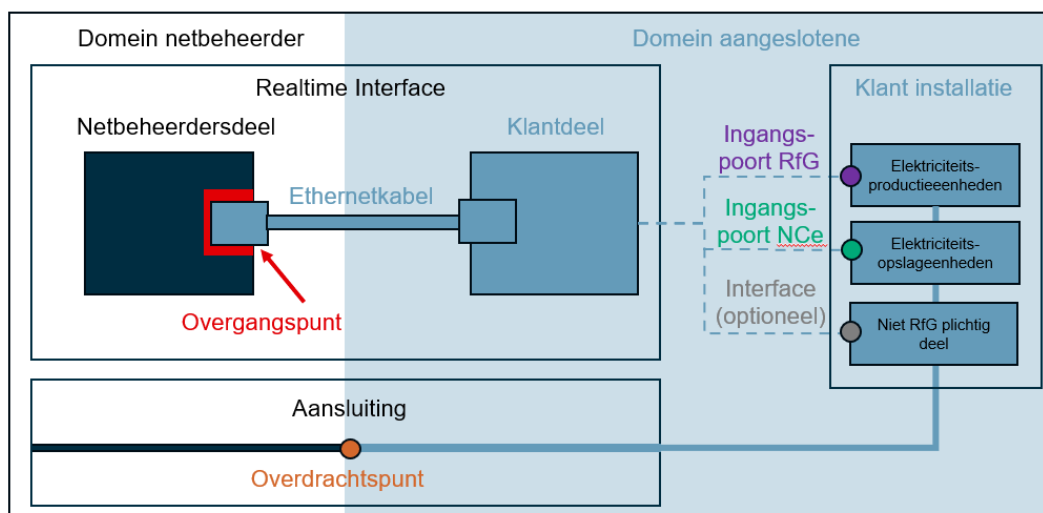
Inhoud van het voorstel

Bijlage 1 bevat de codetekst die door het onderhavige voorstel gewijzigd dienen te worden. Daarin is zwart weergegeven tekst vigerende codetekst. **Rood weergegeven tekst** betreft wijzigingen uit het onderhavige voorstel. Toe te voegen tekst is onderstreept en te verwijderen tekst is doorgehaald.

Toelichting op het voorstel

Voorafgaand aan de toelichting op de beoogde codewijzigingen wordt eerst de relatie tussen de real-time-interface en de interface waarvan sprake is in de NC RfG toegelicht. In de praktijk wordt de aanduiding real-time-interface namelijk regelmatig gebruikt zonder dat exact gespecificeerd wordt wat daaronder wordt verstaan. In het kader van dit codewijzigingsvoorstel verstaan we onder de real-time-interface de voorziening (hardware en communicatieprotocol) waarmee een door de netbeheerder aan de aangeslotene aangeboden setpoint ter af- of opregeling van een elektriciteitsproductie-eenheid, een verbruiksinstallatie of een elektriciteitsopslageenheid of een combinatie daarvan, door de aangeslotene kan worden ontvangen.

Deze real-time-interface moet niet verward worden met de interface waarvan in de NC RfG sprake is. Voor type A is in artikel 13, zesde lid, van de NC RfG sprake van een logische interface (ingangspoort) en voor type B is in artikel 14, tweede lid, van de NC RfG sprake van een interface (ingangspoort). In beide gevallen gaat het daar om een voorziening die deel uitmaakt van de elektriciteitsproductie-eenheid en die niet alleen in staat is om rechtstreeks een signaal of setpoint van de netbeheerder te ontvangen, maar wel in staat is om op basis van dat signaal of die setpoint de elektriciteitsproductie-eenheid te doen afregelen. Tussen de real-time-interface en de (logische) interface als bedoeld in de NC RfG zit dus een stuk telecomunicatie van de aangeslotene die het op de real-time-interface van de netbeheerder ontvangen signaal of setpoint doorgeeft aan de (logische) interface als bedoeld in de NC RfG. In beeld:

1. De specificaties van de real-time-interface zijn een invulling van de niet-limitatieve eis uit artikel 14, tweede lid, onderdeel b, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG).

Ten tijde van de implementatie van de NC RfG in de Netcode zijn de verschillende zogeheten niet-limitatieve eisen uit de NC RfG uitgewerkt in diverse artikelen in hoofdstuk 3 van de Netcode. Eén van die niet-limitatieve eisen betreft artikel 14, tweede lid, onderdeel b, van de NC RfG:

“De relevante systeembeheerder kan de eisen vaststellen voor extra apparatuur die het mogelijk maakt het opgewekte werkzame vermogen op afstand te sturen.”

De bijbehorende bepaling in artikel 3.17, eerste lid, van de Netcode luidt thans als volgt:

“Indien de netbeheerder eisen stelt aan de extra apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand te sturen is, als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG), maakt hij deze eisen openbaar door publicatie op zijn website.”

Dat deze bepaling bij de opstelling van het codewijzigingsvoorstel ter implementatie van de NC RfG op deze manier is vormgegeven, laat zich verklaren door het feit dat er destijds nog geen gemeenschappelijke technische specificaties voor de bedoelde afstandssturing beschikbaar waren. Inmiddels zijn die technische specificaties er wel, want de real-time-interface (RTI), zoals die gezamenlijk ontwikkeld is, is bedoeld als invulling van deze “eisen aan de extra apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand te sturen” is. Omdat de technische specificaties voor alle netbeheerders uniform zijn, zijn de specificaties, als invulling van artikel 3.17, eerste lid, gepubliceerd op de website van Netbeheer Nederland. Uit oogpunt van transparantie en het borgen van de rechtszekerheid is het wenselijk om artikel 3.17, eerste lid, aan deze stand van zaken aan te passen. Voor de wijze van formuleren wordt aansluiting gezocht bij andere doorverwijzingen in de Netcode naar gezamenlijke opgestelde documentatie, zoals bijvoorbeeld in artikel 7.4, tweede en derde lid, waar de gezamenlijk opgestelde en toegepaste spelregels voor storingsregistratie en spanningskwaliteitsbewaking zijn verankerd. Uitgaande van de redactionele constructie uit artikel 7.4, wordt voor artikel 3.17 de volgende formulering voorgesteld:

[22-12-2018] 503723
[10-07-2019] 509776
[13-02-2021] 543830
[18-05-2022] 570440
[06-05-2024] voorstel 2063

Artikel 3.17

1. ~~Indien de~~De netbeheerder ~~stelt eisen~~ ~~stelt overeenkomstig uniforme, door de gezamenlijke netbeheerders overeengekomen specificaties~~ aan de extra apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand te sturen is, als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG), ~~maakt hij deze eisen openbaar door publicatie op zijn website. De gezamenlijke netbeheerders maken de werkwijze openbaar.~~
(.....)

2. *De real-time-interface in combinatie met de logische interface (ingangspoort) als bedoeld in artikel 14, tweede lid, onderdeel b, van de NC RfG mag ook gebruikt worden voor andere toepassingen dan genoemd in deze artikelen van de NC RfG.*

NC RfG artikel 14, tweede lid, stelt voor type B de functionele eis van aanstuurbaarheid van de elektriciteitsproductie-eenheid uit oogpunt van de frequentiestabiliteit. Dit zou de indruk kunnen wekken dat deze functionaliteit ook alleen uit oogpunt van frequentiestabiliteit toegepast zou mogen worden. Om elk misverstand te voorkomen over geoorloofd gebruik van de real-time-interface, in het geval deze beschouwd wordt als invulling van de niet-limitatieve eis uit de NC RfG, zoals in de vorige paragraaf is beschreven, voor andere doeleinden dan frequentiestabiliteit, is het wenselijk om in de Netcode expliciet vast te leggen dat de real-time-interface ook voor andere doeleinden gebruikt kan en mag worden.

Voor toepassing van de real-time-interface ten behoeve van het “afschakelen of afregelen van productie aangesloten op een midden- of op een hoogspanningsnet zonder enkelvoudige storingsreserve tijdens normaal bedrijf en onderhoud” is dat reeds gedaan in artikel 3.15, dertiende lid, in combinatie met artikel 9.12, derde lid, van de Netcode.

Er zijn ook andere toepassingen denkbaar voor de real-time-interface, al dan niet in combinatie met de voorziening als bedoeld in NC RfG artikel 14, tweede lid, onderdeel a. Denk bijvoorbeeld aan onderhoud (langer van tevoren gepland en/of overeengekomen, maar geeffectueerd d.m.v. een setpoint via de real-time-interface), congestiemanagement (inzet van een capaciteitsbeperkingscontract en/of

redispatch tot $\frac{3}{4}$ uur voor uitvoering) of een eenzijdige afschakel- of afregelopdracht van de netbeheerder minder dan $\frac{3}{4}$ uur voor uitvoering, waarbij deze grens van $\frac{3}{4}$ uur – oftewel drie onbalansverrekeningsperiodes – voor uitvoering is gebaseerd op de productvoorwaarden van redispatch zoals die zijn opgenomen in bijlage 11 van de Netcode.

Een bepaling die deze bredere toepassing van de real-time-interface regelt, kan het beste ergens in hoofdstuk 9 van de Netcode worden opgenomen. De beoogde bepaling beschrijft immers geen capability, zoals de bepalingen in hoofdstuk 3 van de Netcode, maar de toepassing van een capability in de operationele bedrijfsvoering. Daarvoor kan het onlangs vrijgevallen artikel 9.13 (direct na 9.12, waarin ook al een verwijzing naar NC RfG 14, tweede lid, zit) worden gebruikt. De formulering van dit nieuwe artikel dient wel zo gekozen te worden dat zij niet gelezen kan worden als een vrijbrief de netbeheerder om met de real-time-interface te doen en te laten wat hij wil. We willen met het nieuwe artikel uitdrukken dat het gebruik van de functionaliteit van 13.6 en 14.2 van de RfG breder mag zijn dan ten dienste van frequentie-ondersteuning. De thans voorgestelde tekst drukt dan ook dat de functionaliteit ingezet kan worden indien de Netcode dit bepaalt óf indien de netbeheerder daar met een individuele aangeslotene afspraken over heeft gemaakt (bijvoorbeeld bij de inzet van een CBC) óf indien de netbeheerder daar met aangeslotenen afspraken over heeft gemaakt in de vorm van “toepassingskaders”

[06-05-2024] voorstel 2063

Artikel 9.13

De in artikel 3.13, zesde lid, en artikel 3.17, eerste lid, bedoelde extra apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand te sturen is, kan worden toegepast voor het op afstand sturen van het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid voor andere doeleinden dan frequentiestabiliteit. Voor zover die toepassing niet al in deze code is bepaald, maken de netbeheerder en de aangeslotene afspraken over de specifieke toepassing.

Het is goed denkbaar dat zich in de hierboven bedoelde situatie achter de aansluiting geen elektriciteitsproductie-eenheid maar een elektriciteitsopslageenheid bevindt. Door middel van artikel 2.16, derde lid, van de Netcode zijn relevante delen van de NC RfG, de NC DCC, de NC ER en de hoofdstukken 3, 4 en 13 van de Netcode van overeenkomstige toepassing verklaard op elektriciteitsopslageenheden. Om expliciet te maken dat het nieuwe artikel 9.13 ook mag worden toegepast om het via het overdrachtspunt van de aansluiting van een elektriciteitsopslageenheid uit te wisselen werkzaam vermogen te beïnvloeden, dient aan artikel 2.16, derde lid, een verwijzing naar artikel 9.13 te worden toegevoegd.

[15-04-2000] 00-011
[11-04-2001] 100078/20
[22-12-2018] 503723
[01-09-2021] 548730
[05-04-2022] 053471
[18-05-2022] 570440
[25-10-2022] 575492
[20-06-2023] 598777
[21-03-2024] 605277
[06-05-2024] voorstel 2063

Artikel 2.16

(.....)

3. Indien het bedrijfsmiddel dat tot invoeding in het net van de netbeheerder kan leiden, als bedoeld in het eerste lid, een elektriciteitsopslageenheid betreft:

(.....)

- f. geldt in afwijking van onderdeel a voor elektriciteitsopslageenheden groter dan 0,8 kW dat voor de gelimiteerde frequentiegevoelige modus – onderfrequentie (LFSM-U) in zowel de opslag- als in de opwekkingsmodus de statiek ingesteld is op 1%; en
g is artikel 9.13 van overeenkomstige toepassing op het beïnvloeden van het via het overdrachtspunt van de aansluiting van een elektriciteitsopslageenheid uit te wisselen werkzaam vermogen.

3. De real-time-interface mag ook gebruikt mogen worden voor communicatie met de logische interface (ingangspoort) voor type A als bedoeld in NC RfG 13, zesde lid.

Het van toepassing verklaren van de specificaties van de real-time-interface voor de communicatie met de logische interface (ingangspoort) voor type A als bedoeld in NC RfG 13, zesde lid, is vrij eenvoudig. Artikel 13, zesde lid, van de NC RfG, bevat namelijk, evenals artikel 14, tweede lid, onderdeel b, van de NC RfG, een niet-limitatieve eis voor de eisen die de netbeheerder kan stellen aan apparatuur voor afstandsturing. En die niet-limitatieve eis is op dit moment uitgewerkt in artikel 3.13, zesde lid, van de Netcode. In die bepaling kan dus dezelfde wijziging worden aangebracht als hierboven is

voorgesteld voor artikel 3.17, eerste lid, van de Netcode:

[15-04-2000] 00-011 [11-04-2001] 100078/20 [22-12-2018] 503723 [10-07-2019] 509776 [19-06-2021] 547220 [14-09-2021] 539196 [06-05-2024] voorstel 2063	Artikel 3.13 (.....) 6. Indien de De netbeheerder stelt eisen <u>stelt overeenkomstig uniforme, door de gezamenlijke netbeheerders overeen-</u> <u>gekomen specificaties</u> aan de apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie- eenheid op afstand binnen vijf seconden naar nul kan worden gereduceerd, als bedoeld in artikel 13, zesde lid, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG), maakt hij deze eisen openbaar door publicatie op zijn website. De geza- <u>menlijke netbeheerders maken de werkwijze openbaar.</u> (.....)
--	---

Voor het van toepassing verklaren van de specificaties van de real-time-interface voor de communicatie met het regelsysteem voor type C en D, als bedoeld in NC RfG artikel 15, tweede lid, is geen codewijziging nodig. De NC RfG bevat namelijk geen niet-limitatieve eis voor het stellen of uitwerken van eisen aan de in artikel 15, tweede lid, van de NC RfG bedoelde regelbaarheid. Zowel NC RfG artikel 15, tweede lid, als de bijbehorende bepaling in artikel 3.24, eerste lid van de Netcode veronderstellen dat het regelsysteem van een elektriciteitsproductie-eenheid van het type C of D door de netbeheerder aanstuurbaar is, maar zeggen niets over de specificatie van die aanstuurbaarheid. Kennelijk staat het de netbeheerder vrij om daaraan een eigen praktische invulling te geven. Voor elektriciteitsproductie-eenheden, aangesloten op het landelijk hoogspanningsnet is dat sinds jaar en dag gebruikelijk. Voor elektriciteitsproductie-eenheden van het type C en D, aangesloten op een regionaal distributienet kan de netbeheerder toepassing van de real-time-interface voorschrijven zodra de real-time-interface alle benodigde regelbaarheid ondersteunt.

4. *Aan artikel 9.3 wordt na het tweede lid een nieuw lid 2a toegevoegd voor de afschakel- en afregelbevoegdheid van de netbeheerder in andere gevallen dan “dreigende grootschalige storing”.* De formulering van artikel 9.3, tweede lid, van de Netcode roept vragen op. Het in deze bepaling gebruikte begrip “grootschalige storing” is weliswaar gedefinieerd in de Begrippencode elektriciteit, maar ook wanneer artikel 9.3, tweede lid, wordt gelezen in samenhang met deze begripsomschrijving, is deze bepaling multi-interpretabel. De meest gebruikelijke en ook door de oorspronkelijke opstellers van de Netcode beoogde betekenis zouden we heden ten dage kunnen omschrijven als een gebeurtenis als bedoeld in Verordening (EU) 2017/2196 (NC ER) c.q. het op artikel 11 en 23 van deze verordening gestoelde systeembeschermings- en herstelplan. Anders gezegd: de situatie waarin de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet een afschakelopdracht geeft om een black-out te voorkomen of om een fatale overbelasting van een cruciale hoogspanningsverbinding te voorkomen. Er wordt dan een groot netgebied afgeschakeld om te voorkomen dat er een nog veel groter netgebied of zelfs het hele land in het donker gaat.

Iets vergelijkbaars kan zich ook op veel kleinere schaal voordoen. Bijvoorbeeld als een regionale netbeheerder een fatale overbelasting van een middenspanningsnetcomponent ziet aankomen en ter voorkoming van grote schade aan het net en/of een ongecontroleerde stroomstoring op voorhand gecontroleerd één of meer aangeslotenen op het desbetreffende netdeel preventief afschakelt. Zo'n noodzakelijke preventieve afschakeling op bijvoorbeeld een middenspanningsnetdeel voorkomt mogelijk ook een uitgebrande kabel of transformator. Anders gezegd: het doel van zo'n preventieve afschakeling is het voorkomen dat de integriteit van het net en de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening in gevaar komt.

Artikel 9.3, tweede lid, van de Netcode ziet niet op problemen van deze kleine schaal. De beschreven bevoegdheid van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet overlapt met artikel 21 van de NC ER voor aansturing van werkzaam vermogen van elektriciteitsproductie-eenheden en in artikel 22 van de NC ER voor het handmatig afschakelen van verbruik, al dan niet door een opdracht daartoe aan een RNB te geven. Aangezien artikel 9.3, tweede lid van de Netcode elektriciteit ook nog iets zegt

over de netbeheerdersonderlinge blindvermogensuitwisseling is het in het kader van onderhavig codewijzigingsvoorstel niet opportuun om dit tweede lid te schrappen.

Aan artikel 9.3 voegen we daarom een nieuw lid “2a” toe die een vergelijkbare bevoegdheid als in het tweede lid introduceert voor een in het tijdsdomein van de operationele, actuele bedrijfsvoering dreigende “gewone” regionale stroomstoring waarbij het, net als bij de in de NC ER bedoelde situaties, maatschappelijk verantwoord is dat de netbeheerder uit voorzorg gecontroleerd een of meer klanten opdracht geeft om meer of minder af te nemen of wel in te voeden om daarmee te voorkomen dat er een veel grotere groep klanten ongecontroleerd in het donker komt of dat er blijvende schade aan netcomponenten ontstaat. De toevoeging “in de actuele bedrijfsvoering” is ontleend aan het eerste lid van artikel 9.3 en beoogt duidelijk te maken dat hier sprake is van een actie die niet valt onder de vlag van bijlage 11 van de Netcode waarin het redispatch-product is gespecificeerd, waarvoor geldt dat tot uiterlijk drie onbalansverrekeningsperiodes voor uitvoering kan worden ingezet. Om geen misverstand te laten bestaan over wat met “in de actuele bedrijfsvoering” wordt bedoeld en welke bevoegdheid de netbeheerder met dit artikellid krijgt, nemen we in de bepaling een expliciete verwijzing op naar Bijlage 11.

[15-04-2000] 00-011
[22-12-2018] 503723
[25-11-2022] 577139
[10-05-2023] 591251
[06-05-2024] voorstel 2063

Artikel 9.3

1. Indien in de uitvoering of de actuele bedrijfsvoering een transportprobleem ontstaat, hanteert de netbeheerder de procedure als genoemd in artikel 9.2, derde en negende lid.
2. In geval van dreigende grootschalige storingen is de netbeheerder bevoegd om belasting af te schakelen of om aangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, opdracht te geven om meer of minder te produceren of om een aangesloten regionale netbeheerder te verplichten de hoeveelheid te transporteren werkzaam vermogen of blindvermogen te verminderen.

2a. De netbeheerder is bevoegd om in de actuele bedrijfsvoering, na het verstrijken van het tijdstip als bedoeld in bijlage 11, tweede lid, onderdeel d, belasting af te schakelen of om aangeslotenen, aan aangeslotene niet zijnde netbeheerders, opdracht te geven om meer of minder af te nemen of in te voeden, gericht op het beperken of voorkomen van:

- a. een onderbreking van de transportdienst ten gevolge van een storing; of
- b. het ontstaan van schade aan het net of delen daarvan.

[...]

Samenhang met andere codewijzigingsdossiers

Er is geen sprake van samenhang met andere, momenteel in behandeling zijnde codewijzigingsvoorstellen.

Toetsing aan artikel 36, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998

Dit voorstel draagt bij aan het belang van het doelmatig functioneren van de elektriciteitsvoorziening (onderdeel b) en aan het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders (onderdeel e).

Gevolgte procedure

Het voorstel is vastgesteld als voorstel van de gezamenlijke netbeheerders, als bedoeld in artikel 32 van de Elektriciteitswet 1998, door de Taakgroep Regulering van de vereniging Netbeheer Nederland op <<datum>>.

Het overleg met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, als bedoeld in artikel 33 van de Elektriciteitswet 1998, heeft plaatsgevonden in de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten (GEN), gehouden op 27 juni 2024. Het op dit voorstel betrekking hebbende deel van het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage 2 bijgevoegd. Naar aanleiding van de GEN-behandeling is geen inhoudelijke aanpassing in het voorstel aangebracht, maar is er wel voor gekozen om in de toelichting “niet-limitatieve eis” uit te schrijven in plaats van de afkorting “NLE” te hanteren.

Besluitvorming en inwerkingtreding

Als gezamenlijke netbeheerders hebben we geen specifieke wensen ten aanzien van de besluitvorming en inwerkingtreding van onderhavige codewijziging. De voortgang van de uitrol van de real-time-interface is niet noodzakelijk afhankelijk van de beoogde aanpassingen in de Netcode.

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op het voorstel. U kunt daartoe contact opnemen met de heer [vertrouwelijk] van ons bureau (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

[vertrouwelijk]
[vertrouwelijk]

Kenmerk
BR-2024-2063

Datum
11 juli 2024

Pagina 8 van 10

[15-11-1999] 99-005
[17-02-2009] 102466/23
[12-05-2016] 202151

[15-04-2000] 00-011
[11-04-2001] 100078/20
[22-12-2018] 503723
[01-09-2021] 548730
[05-04-2022] 053471
[18-05-2022] 570440
[25-10-2022] 575492
[20-06-2023] 598777
[21-03-2024] 605277
[11-07-2024] voorstel 2063

[15-04-2000] 00-011
[11-04-2001] 100078/20
[22-12-2018] 503723
[10-07-2019] 509776
[19-06-2021] 547220
[14-09-2021] 539196
[11-07-2024] voorstel 2063

[22-12-2018] 503723
[10-07-2019] 509776
[13-02-2021] 543830
[18-05-2022] 570440
[11-07-2024] voorstel 2063

[15-04-2000] 00-011
[22-12-2018] 503723
[25-11-2022] 577139
[10-05-2023] 591251
[11-07-2024] voorstel 2063

[11-07-2024] voorstel 2063

Netcode elektriciteit

(.....)

Artikel 2.16

(.....)

3. Indien het bedrijfsmiddel dat tot invoeding in het net van de netbeheerder kan leiden, als bedoeld in het eerste lid, een elektriciteitsopslageenheid betreft:

(.....)

- f. geldt in afwijking van onderdeel a voor elektriciteitsopslageenheden groter dan 0,8 kW dat voor de gelimiteerde frequentiegevoelige modus – onderfrequentie (LFSM-U) in zowel de opslag- als in de opwekkingsmodus de statiek ingesteld is op 1%; en
g. is artikel 9.13 van overeenkomstige toepassing op het beïnvloeden van het via het overdrachtpunt van de aansluiting van een elektriciteitsopslageenheid uit te wisselen werkzaam vermogen.

(.....)

Artikel 3.13

(.....)

6. ~~Indien d~~De netbeheerder stelt eisen stelt overeenkomstig uniforme, door de gezamenlijke netbeheerders overeengekomen specificaties aan de apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand binnen vijf seconden naar nul kan worden gereduceerd, als bedoeld in artikel 13, zesde lid, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG), ~~maakt hij deze eisen openbaar door publicatie op zijn website. De gezamenlijke netbeheerders maken de werkwijze openbaar.~~

(.....)

Artikel 3.17

1. ~~Indien d~~De netbeheerder stelt eisen stelt overeenkomstig uniforme, door de gezamenlijke netbeheerders overeengekomen specificaties aan de extra apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand te sturen is, als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Verordening (EU) 2016/631 (NC RfG), ~~maakt hij deze eisen openbaar door publicatie op zijn website. De gezamenlijke netbeheerders maken de werkwijze openbaar.~~

(.....)

Artikel 9.3

1. Indien in de uitvoering of de actuele bedrijfsvoering een transportprobleem ontstaat, hanteert de netbeheerder de procedure als genoemd in artikel 9.2, derde en negende lid.
2. In geval van dreigende grootschalige storingen is de netbeheerder bevoegd om belasting af te schakelen of om aangesloten, niet zijnde netbeheerders, opdracht te geven om meer of minder te produceren of om een aangesloten regionale netbeheerder te verplichten de hoeveelheid te transporteren werkzaam vermogen of blindvermogen te verminderen.

- 2a. De netbeheerder is bevoegd om in de actuele bedrijfsvoering, na het verstrijken van het tijdstip als bedoeld in bijlage 11, tweede lid, onderdeel d, belasting af te schakelen of om aangesloten, niet zijnde netbeheerders, opdracht te geven om meer of minder af te nemen of in te voeden, gericht op het beperken of voorkomen van:
a. een onderbreking van de transportdienst ten gevolge van een storing; of
b. het ontstaan van schade aan het net of delen daarvan.

(.....)

Artikel 9.13

De in artikel 3.13, zesde lid, en artikel 3.17, eerste lid, bedoelde extra apparatuur waarmee het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid op afstand te sturen is, kan worden toegepast voor het op afstand sturen van het werkzaam uitgangsvermogen van een elektriciteitsproductie-eenheid voor andere doeleinden dan frequentiestabiliteit. Voor zover die toepassing niet al in deze code is bepaald, maken de netbeheerder en de aangeslotene afspraken over de specifieke toepassing.

(.....)

Kenmerk
BR-2024-2063

Datum
11 juli 2024

Pagina 9 van 10

Voorzitter	[vertrouwelijk]
Secretaris	[vertrouwelijk]
	<i>Namens de representatieve organisaties:</i> Energie-Nederland [vertrouwelijk] * VEMW [vertrouwelijk] en [vertrouwelijk] NedZero [vertrouwelijk] * Energie Samen + Holland Solar [vertrouwelijk] Vereniging Afvalbedr. [vertrouwelijk] <i>Namens de gezamenlijke netbeheerders:</i> NBNL [vertrouwelijk] TenneT [vertrouwelijk] Verslag: [vertrouwelijk] (Notuleerservice Nederland) * digitaal aanwezig

[....]

5. BR-2024-2063 Codewijzigingsvoorstel real-time-interface (RTI)

NbNI licht het codewijzigingsvoorstel kort toe. Dit voorstel is geschreven naar aanleiding van het werk dat is gedaan door de werkgroep, zoals besproken bij agendapunt 3. Er dient een drietal zaken te worden aangepast in de Netcode:

- Er moet expliciet worden gemaakt dat de specificaties van de RTI een invulling zijn van de niet-limitatieve eis uit artikel 14 lid 2, onderdeel b van de Verordening (EU) 2016/632 (BC RfG). Artikel 6 wordt ook meteen meegenomen.
- Geregeld moet worden dat expliciet benoemd wordt dat het ook voor iets anders kan worden gebruikt dan frequentieondersteuning.
- Expliciet moet worden bepaald dat in de laatste drie kwartier de netbeheerder een afschakelbevoegdheid heeft die kan worden ingezet door middel van de RTI.

Het is al uitgebreid besproken in een informeel GEN. Naar aanleiding daarvan is er een aantal zaken aangepast. Daarvan heeft via het verslag van het iGEN een terugkoppeling plaatsgevonden.

Energie Samen wijst erop dat in het iGEN is gesproken over de toepassing op blindvermogen. Is dat meegenomen?

NbNI geeft aan dat dat niet is gebeurd, omdat het hier echt alleen gaat om aanpassingen van het werkzame vermogen.

NedZero wijst erop dat blindvermogen nu ook niet in de voorlopige specificaties zit van de 2.0-versie. Blindvermogensturing staat echter wel hoog op de prioriteringslijst bij de herijking van de used cases. Dus is de kans groot dat het er alsnog in komt.

Energie Samen verzoekt, omwille van de leesbaarheid, om de term niet-limitatieve eis niet af te korten tot NLE.

NbNI geeft aan graag gehoor te geven aan deze oproep.

Kenmerk
BR-2024-2063

Datum
11 juli 2024

Pagina 10 van 10

VEMW vraagt wat de toevoeging is van 2A in artikel 9.3.

NbNI licht toe dat 2 de dreigende grootschalige storing is. 2A is de bevoegdheid om te curtailen.

VEMW vraagt vervolgens waar de functional requirements van de RTI gevonden kunnen worden.

NedZero geeft aan dat die te vinden zijn op de pagina van de RTI, op de website van Netbeheer Nederland.

Na enig gezamenlijk zoekwerk, concludeert de vergadering dat sinds de migratie van de NBNL-website sommige document moeilijk te vinden zijn en andere geheel zijn verdwenen.

Energie-Nederland geeft aan dat er nu geen inwerkingtredingsdatum staat in het voorstel en binnen welke termijn partijen eraan moeten gaan voldoen. Energie-Nederland vreest dat de netbeheerder bij wijze van spreken morgen, na het aannemen van dit voorstel, kan bellen en zeggen: ik kom het morgen bij u installeren, want u had er al aan moeten voldoen.

NbNI antwoordt dat de netbeheerder dat al kan doen op basis van de huidige codetekst. In de huidige codetekst wordt nog verondersteld dat elke netbeheerder zijn eigen specificaties heeft en die op zijn eigen website publiceert. In de nieuwe tekst zijn er gezamenlijk specificaties gemaakt, die dus gezamenlijk worden gepubliceerd via het platform van NBNL.

Energie Samen merkt op dat hier niet echt een implementatie aan vastzit. Het is meer een verduidelijking.

Energie-Nederland geeft aan dat er nu nog niemand afgeroepen wordt via de RTI op noodcurtailment.

NbNI antwoordt dat dat het geval is, omdat nog gewerkt wordt om de RTI uit te rollen. Dat uitrollen is in het verleden al begonnen op basis van de toenmalige bepalingen. De eerste versie van de RTI-specificaties is alweer van enige tijd geleden. Het gaat er nu om tot uitdrukking te brengen dat het iets gezamenlijks is.

NedZero vindt dat Energie-Nederland een valide punt heeft, alleen is dit wellicht niet de plek om het daar uitvoerig over te hebben. Het informele GEN is wellicht een betere plek.

Energie Samen wijst erop dat er natuurlijk ook nog de werkgroep RTI is. Misschien is het goed om hierover in een klein comité, samen met de mensen die bezig zijn met de implementatie en partijen uit de markt een sessie te organiseren. Het gaat hier dus niet om de codewijziging an sich, maar om de uitrol richting de leden.

NedZero merkt op dat er ooit een 'uitrolplan' is gemaakt onder de coördinerende werkgroep. Dat lijkt nu echter terzijde te zijn geschoven.

De **voorzitter** concludeert dat iedereen akkoord is over de tekst van het codewijzigingsvoorstel. Met een aantal opmerkingen in de notulen, maar zonder opmerkingen in de commentarenmatrix kan het voorstel worden doorgestuurd naar ACM.